

ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Викладач: доктор політичних наук, професор Хорішко Лілія Сергіївна

Кафедра: політології, IV корпус, ауд. 310

E-mail: liliia_khorishko@ukr.net

Телефон: (061) 289-15-74

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Політологія, Міжнародна політика та політика національної безпеки Бакалавр					
Статус дисципліни:		Цикл професійної підготовки спеціальності					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання	4	Тижні	12
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	4	Лекційні заняття – 22 Практичні заняття – 12 Самостійна робота – 56			
Вид контролю:		Екзамен					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1611&notifieditingon=1				
Консультації: особисті – IV корпус, ауд. 310; дистанційні – Zoom за попередньою домовленістю							

ОПИС КУРСУ

Курс «Політичні технології» є необхідною складовою частиною базової теоретичної та практичної підготовки студента, що навчається за освітньою програмою «Політологія», а також є основою для подальшого вивчення спеціальних дисциплін.

Курс «Політичні технології» складається з 4 змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Поняття та змістовні характеристики політичних технологій

Змістовний модуль 2. Особливості використання політичних технологій у різних сферах політичної діяльності

Змістовний модуль 2. Політичні технології у публічному управлінні

Змістовний модуль 4. Політичні технології як інструмент розв'язання політичних конфліктів

Метою вивчення навчальної дисципліни «Політичні технології» є формування необхідних знань стосовно сутності, особливостей та специфіки застосування політичних технологій у практичній політичній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Політичні технології» є: визначення сутності політичних технологій як інструменту практичної політичної діяльності, засвоєння знань про особливості використання політичних технологій в конкретних політичних ситуаціях; визначення особливостей формування та практичної реалізації політичних технологій в Україні.

Знайомство з сучасними напрацюваннями, що розкривають зміст та теоретичні засади осмислення ролі політичних технологій в професійній діяльності дозволить слухачам курсу вільно орієнтуватися у спеціальній термінології, процедурах та операціях, направлених на технологізацію політичних процесів, поглибить знання відносно специфіки формування політичних технологій в різних політичних системах, сприятиме формуванню цілісного уявлення про світові процеси технологізації політичної сфери.

Засвоєння принципів технологізації політичного простору сприятиме розвитку таких затребуваних роботодавцями «м'яких» навичок, як розуміння змісту, процедури та технологій політичної діяльності персональних та колективних суб'єктів, а також критичне мислення. Інтерактивний формат курсу спонукатиме до дебатів, дискусії, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток аналітичних здібностей та навичок ефективної усної й письмової комунікації. Виконання групових практичних завдань та підсумкових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе:**

- фахово тлумачити основні поняття даного курсу, використовуючи отримані знання для написання аналітичних робіт і тез наукових конференцій.
- Аналізувати функціонування політичного простору та діяльність суб'єктів політичної влади, використовуючи технологічний підхід; розпізнавати різні види політичних технологій та визначати рівень доцільності їх використання в конкретній політичній ситуації; розробляти практичні рекомендації щодо використання політичних технологій в політичній діяльності;
- орієнтуватися в особливостях використання політичних технологій в різних політичних системах;.
- творчо застосовувати отримані знання на практиці, досліджуючи та прогнозуючи, вплив політичних технологій на досягнення політичної мети.

Змістовне наповнення курсу, що викладається на лекційних і практичних заняттях та засвоюється студентом під час самостійної роботи, забезпечує набуття **компетентностей:**

- СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.
- СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
- СКО3. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
- СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
- СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефхівців.

Програмні результати навчання:

- РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
- РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично- дослідницький апарат сучасної політичної науки.
- РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення
- РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
- РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
- РН 16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1611¬ifieditingon=1>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота в групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (тах 4 бали) – на кожному практичному занятті. Оцінювання проявів індивідуальної активності (тах 2 бали).

Письмова контрольна робота (тах 8 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з двох питань (тах 4 бали кожне) – теоретичного (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичного (проаналізувати явище чи процес на конкретному прикладі).

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді аргументованого есе (тах 8 бали) виконується за бажанням студента. Тема есе зазначена у розділі «Індивідуальне письмове завдання» на платформі Moodle. Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – 1 есе за семестр. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Аргументоване есе (Argumentative Essay or For and Against Essay) складається з таких структурних елементів:

- вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе;
- щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору;
- висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на заліку (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 10 балів) та практичного (тах 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle:

Захист індивідуального дослідницького завдання (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тиждні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт. Результати ЦЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовний розділ 1-3	Групова робота на семінарі	Семінари 1,2,3	14
	Письмова контрольна робота	Тиждень 6	8
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 1-6	8
Змістовний розділ 4-6	Групова робота на семінарі	Семінари 4, 5,6,7	14
	Письмова контрольна робота	Тиждень 12	8
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 12	8

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Підсумковий контроль (max 40%)		
<i>Екзамен</i>		20
<i>Захист індивідуального дослідницького завдання</i>		20
Разом		100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1-2			
Тиждень 1-2 Лекція 1	Політичні технології: поняття, особливості, типологія		
Тиждень 3 Лекція 2	Поняття та особливості здійснення політико-технологічної діяльності		
Тиждень 4 Семинар 1	Політичні технології: поняття, особливості, типологія	Робота у групах: порівняльний аналіз основних типів політичних технологій, що використовуються в демократичних та недемократичних політичних системах	7
Тиждень 5-6 Семинар 2	Поняття та особливості здійснення політико-технологічної діяльності	Робота у групах: системний аналіз основних етапів формування політичних технологій. Дискусія: Етичні норми у використанні політичних технологій	7
Змістовий модуль 3-4			
Тиждень 7 Лекція 4	Особливості використання виборчих технологій		
Тиждень 8 Лекція 5	Формування та діяльність політичних партій: технологічний аспект		
Тиждень 9	Особливості використання		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Лекція 6	маніпулятивних технологій в політичній сфері		
Тиждень 10 Семінар 4	Технологічний аспект здійснення лобістської діяльності	Робота у групах: порівняльний аналіз формальних та неформальних методів у лобістській кампанії. Дискусія: переваги та недоліки континентальної та англосаксонської моделей лобізму	6
Тиждень 11 Лекція 7	Технологічний аспект прийняття державно-політичних рішень		
Тиждень 12 Семінар 5	Технології контролю та управління політичними конфліктами	Робота у групах: порівняльний аналіз технологій превентивної дипломатії	4
Тиждень 13-14 Семінар 6-7	Технологічний аспект переговорного процесу	Робота у групах: аналіз тактик переговорного процесу на конкретних прикладах	4

Література:

Основна:

1. Баранівський В. Ф. Політологія: підручник. Київ : НАУ, 2016. 235 с.
2. Климанська Л. Соціально-комунікативні технології в політиці: таємниці політичної «кухні». Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 332 с
3. Королько В. Зв'язки з громадськістю. Наукові основи, методика. Практика: підручник. Київ : Вид-во Києво-Могилянська академія, 2009. 831 с.
4. Кочубей Л. О. PR у політичній сфері : підручник. Київ : ППІЕНД, 2013. 472 с.
5. Політичні технології в сучасних владних процесах : навч. Посіб. / В. Ф. Смолянчук, С. С. Бульбенюк, Ю. М. Манелюк та ін. Київ : КНЕУ, 2021. 328 с
6. Прикладна політологія / за ред. В. П. Горбатенка. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 472 с.

Додаткова:

1. Висоцький О. Ю. Політична влада в Україні: проблеми легітимації та модернізації: монографія / О. Ю. Висоцький. Дніпропетровськ : Інновація, 2012. 132 с.
2. Курбан О. В. PR у маркетингових комунікаціях : навч. Посіб. Київ : Кондор-Видавництво, 2014. 246 с.
3. Олещук П. М. Новітні політичні технології інформаційного впливу: монографія. Київ : Видавець Вадим Карпенко, 2018. 288 с.
4. Петрик В. М., Штоквиш О. А. Сучасні технології та засоби маніпулювання свідомістю, ведення інформаційних війн і спеціальних інформаційних операцій : навч. посіб. / За ред. В. М. Петрика. Київ : Росава, 2006. 331 с.
5. Стратегічні комунікації суб'єктів політики в умовах сучасної політичної дійсності : колект. монографія / за заг. ред. Хорішко Л. С. Запоріжжя : Видавн. дім «Гельветика», 2021. 178 с.
6. Хорішко Л. С. Інституціоналізація еліти в процесах модернізації політичних систем: моног. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2018. 400 с.

Інформаційні ресурси:

1. Даниленко С. І. Перевтілення демократії в інформаційну добу: роль нових медіа та громадянського комунікування. URL : <http://pd.ipiend.gov.ua/article/view/235502>
2. Куценко Є. Вибірчі технології як наукова категорія: сутність і класифікація. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/kutsenko_vyborchi.pdf

3. Одінцова О. Англосаксонська модель регулювання лобістської діяльності. URL: <http://www.donduet.edu.ua> (дата звернення: 15.09.2018).
4. Олійнич С., Іліка Г. Різновиди сучасних PR-технологій. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/market/4448-riznovidi-suchasnikh-prtekhnol.html>
5. Чак А. Феномен «кольорової революції» як політичного явища сучасності. URL: <file://C:/Users/ADmin/Downloads/14-96-85-1-10-20190206.pdf>.
6. Штурхецький С. Передумови використання Е-комунікацій при вирішенні комунікативних завдань місцевого самоврядування. URL: <http://naub.org.ua/>.
7. About NATO StratCom COE. URL: https://stratcomcoe.org/about_us/about-nato-stratcom-coe/5
8. EU strategic communication to counteract anti-EU propaganda by third parties. European Parliament resolution of 23 November 2016. URL: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2016-0441+0+DOC+PDF+V0//EN>.
9. Szafranski R. A theory of information warfare. Preparing for 2020. URL: www.airpower.maxwell.af.mil/airchronicles/apj/apj95/spr95_files/szfran.html

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків

Відвідування занять обов'язкове.

Завдання мають бути виконані в зазначені терміни.

Пропуски занять, незалежно від причини підлягають відпрацюванню у години консультацій.

За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять персональні електронні пристрої (телефони, ПК) можна використовувати лише за умови виробничої необхідності (за погодженням з викладачем). Мобільні телефони повинні бути переведені на беззвучний режим. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [061 228-75-50](tel:0612287550)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання

допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ:
<https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>